

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 ביוני 2011

390

י"ט בסיוון התשע"א

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (מס' 27) (הזדהות שוטר בעת פיזור הפגנה), התשע"א-2011. . . . 184

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (מס' 27) (הזדהות שוטר בעת פיזור הפגנה), התשע"א-2011*

1. תיקון סעיף 5א בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, בסעיף 5א, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:
"הו" על אף האמור בסעיף קטן (ה), חובת ההזדהות לפי סעיפים קטנים (ג) או (ד) תחול על שוטר לבוש מדים העוסק בפיזור הפגנה; כן תחול חובת ההזדהות לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ד) על שוטר שאינו לבוש מדים העוסק בפיזור הפגנה אלא אם כן אישר הקצין הממונה על פיזור ההפגנה כי חובת ההזדהות לא תחול בהתקיים נסיבות כאמור בסעיף קטן (ה); בסעיף קטן זה, "הפגנה" - לרבות אסיפה או תהלוכה כהגדרתן בסעיף 83."

ד ב ר י ה ס ב ר

ואולם, בעת פיזור הפגנות יש לקבוע נקודת איון אחרת, משום שהפגנה היא דרכם של יחידים וקבוצות לממש את חופש הביטוי שלהם, שהוא זכות יסוד במדינה דמוקרטית. לעתים נדרשות נוכחות משטרתית ופעילות משטרתית בהפגנות לשם שמירה על הסדר הציבורי, אולם נסיבות שבהן שוטר ניצב מול מפגין ומפעיל כלפיו סמכות, אינן דומות לנסיבות שתוארו לעיל. ככלל, מן הראוי שבפיזור הפגנות יעסקו שוטרים לבושי מדים העונדים תגי זיהוי, ושחובת ההזדהות תחול עליהם תמיד. על כן, מוצע לקבוע כי הסייגים לחובת ההזדהות הקבועים בסעיף 5א(ה) לפקודה לא יחולו על שוטר לבוש מדים בעת שהוא מפעיל סמכויות שוטר לפיזור הפגנה. עם זאת, כיוון שלעתים נדרשת המשטרה להפעיל שוטרים שאינם לבושי מדים גם בהפגנות, הסייגים שבסעיף 5א(ב) ו-(ד) לפקודה יחולו על שוטר כאמור רק אם אישר זאת הקצין הממונה על פיזור ההפגנה. לעניין זה, מוצע לכלול בהגדרה "הפגנה", גם אסיפה ותהלוכה כהגדרתן בפקודה.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת אם לכלול בגדר הפגנה גם משמרת מחאה וכן התקהלות, ומאיוזה סוג. כמו כן, תשוב הוועדה ללבן את סוגיית היקף חובת ההזדהות לפי סעיף 5א לפקודה ואת הנסיבות שבהן היא אינה נדרשת.

סעיף 5א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן - הפקודה). קובע כי על שוטר לבוש מדים לענוד תג זיהוי גלוי לעין הנושא את שמו ושם משפחתו (סעיף קטן א)). עוד קובע הסעיף כי על שוטר שאינו לבוש מדים לזהות את עצמו בפני אדם שהוא משתמש כלפיו בסמכויותיו ולהציג את תעודת המינוי שלו (סעיף קטן ב)) וכי על שוטר לבוש מדים המשתמש בסמכויותיו כלפי אדם להציג את תעודת המינוי שלו עם דרישתו של אותו אדם (סעיף קטן ג)). בנוסף, קובע הסעיף כי כל שוטר חייב למסור לבקשת כל אדם את פרטי זהותו ואת מספרו האישי, בכל עניין הקשור להיותו שוטר (סעיף קטן ד)).

בעוד שחובת ענידת תג זיהוי לפי סעיף 5א(א) לפקודה היא מוחלטת, סעיף 5א(ה) לפקודה קובע כי חובת ההזדהות לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ד) האמורים, לא תחול אם מילוייה עלול לסכל את ביצוע הסמכות או עלול לגרום לפגיעה בביטחונן של השוטרים או של אדם אחר. הסעיף נועד לאזן בין צורכי המשטרה במילוי תפקידיה לבין יכולתו של האזרח לזהות את מי שמפעיל כלפיו סמכויות.

מציעי הצעת החוק סבורים כי ההסדר יוצר איון ראוי בחלק ניכר מפעולות המשטרה, למשל כאשר היא עוסקת במניעת עבירות וגילויין, תפיסת עבריינים וקיום הסדר הציבורי.

חברי הכנסת: אורי אריאל, דב חנין, ניצן הורוביץ

* הצעת חוק מס' 2899/18/פ: הועברה לוועדה ביום י"ז באדר ב' התשע"א (23 במרס 2011).

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390; ס"ח התשע"א, עמ' 789.